

Seznanitev občinskih svetov občin regije Posavje z aktivnostmi projekta JEK2

Spoštovani.

Skupina GEN v skladu s svojim Strateškim razvojnim načrtom 2024–2030 izvaja aktivnosti v okviru treh strateških stebrov: zanesljive oskrbe odjemalcev, investicij v jedrske tehnologije ter investicij v OVE, prožnost in napredne storitve. Investicije v jedrske tehnologije se izvajajo na podlagi letnega poslovnega načrta Skupine GEN za leto 2025, ki ga je potrdil nadzorni svet družbe in je skladen z Letnim načrtom upravljanja kapitalskih naložb za leto 2024 (SDH), slednji pa izhaja iz Odloka o strategiji upravljanja naložb države iz julija 2024. GEN energija tako skladno z usmeritvami lastnika, Slovenskega državnega holdinga, nadaljuje s projektom JEK2. Gre za osrednji strateški projekt Skupine GEN nacionalnega pomena, ki bo pomembno prispeval k razvoju sodobne, zanesljive, varne in okolju prijazne ter v prihodnost usmerjene oskrbe Slovenije z električno energijo po konkurenčni cen.

V GEN energiji nadaljujemo projekt JEK2 skladno z doslej potrjeno časovnico. Posebno pozornost se vseskozi namenja transparentnemu, celovitemu in objektivnemu komuniciranju in ozaveščanju o jedrski energiji, s poudarkom tudi na utrjevanju zaupanja regionalne in lokalnih skupnosti. V preteklih letih smo v Informacijskem središču GEN večkrat gostili seje Sveta regije Posavje z namenom predstavitve aktivnosti in priprav na projekt JEK2, v letu 2024 pa predstavitve, tako za občinske svete kot tudi za širšo javnost, izvedli po občinah Posavja.

Na pobudo Sveta regije Posavje bo poslovodstvo GEN energije status projekta JEK2 predstavilo na skupni seji občinskih svetov občin regije Posavje. V dopisu je zajet povzetek poudarkov, ki bodo predstavljeni na seji.

Poudarek aktivnosti projekta JEK2 v letu 2025

Družba GEN energija pri svojih aktivnostih, usklajeno z vsemi ključnimi deležniki, sledi časovnici, da bo končna investicijska odločitev o projektu JEK2 lahko sprejeta najkasneje do konca leta 2028. V letu 2025 sta ključni aktivnosti priprava za začetek postopka umeščanja JEK2 v prostor in nadaljevanje izvajanja strokovnih študij.

Prostorsko umeščanje se bo začelo z objavo pobude za začetek državnega prostorskega načrtovanja (DPN), predvidoma do začetka poletja. Po objavi pobude v Prostorsko informacijskem sistemu (PIS) sledi faza pridobivanja smernic vseh nosilcev urejanja prostora in predlogov javnosti. Sprejetju Sklepa o pripravi DPN za JEK2, predvidoma do konca leta, sledita izdelava Študije variant in Okoljskega poročila v sklopu postopka celovite presoje vplivov na okolje. V naslednjih korakih postopka sledijo javna razgrnitev Študije Variant in Okoljskega poročila ter predloga DPN, čezmejna celovita presoja vplivov na okolje ter opredelitev nosilcev urejanja prostora do sprejemljivosti vplivov prostorskega akta. Ob pozitivnem mnenju slednjih bo v Uradnem listu Republike Slovenije objavljena Uredba o DPN, ki je osnova za vse nadaljnje aktivnosti v povezavi z gradnjo JEK2 (sprejemanje končne investicijske odločitve, pridobivanje gradbenega dovoljenja in gradnja).

GEN energija nadaljuje s pripravo strokovnih študij, in sicer poročila o analizi varnosti lokacije, radiološke analize, študije potresne varnosti lokacije in študije tehnične izvedljivosti. Za pridobitev študije tehnične izvedljivosti (Technical Feasibility Study, v nadaljevanju TFS) je GEN energija podpisala pogodbi z dvema ponudnikoma, potencialnima dobaviteljema tehnologije za JEK2, francoskim EDF (Électricité de France) in ameriškim Westinghouse, ki bosta vsak svojo študijo zaključila v tretjem četrtletju letošnjega leta. Namen TFS študije je ocena tehničnih možnosti za izgradnjo in delovanje drugega bloka jedrske elektrarne. TFS vključuje specifične tehnološke zahteve, zakonodajne zahteve v Evropi in Sloveniji ter ostale varnostne, energetske in izvedbene vidike. Študija tehnične izvedljivosti zagotavlja, da je projekt načrtovan na podlagi realnih tehničnih možnosti in v skladu z najvišjimi varnostnimi in tehnološkimi standardi.

Poleg aktivnosti na projektu JEK2 se v GEN energiji kot vodilnemu promotorju novih jedrskih tehnologij v Sloveniji osredotočamo tudi na tehnologije malih modularnih reaktorjev, SMR. V ta namen smo vzpostavili ekipo inženirjev za spremljanje novih tehnologij, pripravo študij izvedljivosti tehnologij SMR, s poudarkom na najrazvitejših rešitvah, in ugotavljanje njihove primernosti za uporabo v Sloveniji. Danes tehnologija SMR še ni na stopnji razvoja, ki bi omogočala izvedbo komercialnega projekta v časovnem okviru JEK2, torej s pričetkom gradnje okoli leta 2032 in obratovanjem do leta 2040. V Skupini GEN prepoznavamo vlogo SMR predvsem kot dopolnitev projekta JEK2, in ne kot alternativo – zlasti ob upoštevanju, da so mali modularni reaktorji enote z močjo do nekaj sto megavatov, medtem ko JEK2 predvideva blok večje moči (od 1.000 do 1.650 MW) kot odgovor na naraščajoče potrebe po zanesljivi in domači oskrbi z nizkoogljeno električno energijo v naslednjih desetletjih. S tem tudi zasledujemo ključne cilje Nacionalnega energetskega in podnebne načrta (NEPN) na področju jedrske energije.

Poudarki:

- JEK2 je ključen za uresničevanje ciljev podnebne nevtralnosti in razogljičenja slovenskega sistema proizvodnje električne energije, kot pomemben stabilen domač vir energije pa bo prispeval k znižanju odvisnosti od uvoza električne energije.
- Družba GEN energija pri svojih aktivnostih, usklajeno z vsemi ključnimi deležniki, sledi časovnici, da bo končna investicijska odločitev o projektu lahko sprejeta najkasneje do konca leta 2028.
- V letu 2025 sta ključni aktivnosti postopek umeščanja v prostor in nadaljevanje izvajanja strokovnih študij. Začetek postopka umeščanja v prostor se pričakuje do poletja, z objavo pobude za začetek državnega prostorskega načrtovanja.
- Regija Posavje z obstoječo jedrsko elektrarno uspešno sobiva že desetletja in tukajšnje prebivalstvo po doslej opravljenih javnomnenjskih raziskavah izkazuje visoko stopnjo zaupanja v upravljanje s to tehnologijo.
- JEK2 bo imel močan pozitiven učinek na gospodarstvo Slovenije tako v času izgradnje kot v času obratovanja, zlasti močan razvojni učinek pa bo imela investicija na Posavje. Ta se bo najbolj odražal skozi povečanje števila delovnih mest in dodatni razvoj podjetništva, priseljevanje visoko izobraženega kadra, štipendiranje, nov zagon družbenih dejavnosti in različnih storitev, urejanje prostora, rast gospodarskih, kmetijskih, turističnih, kulturnih in vseh drugih družbenih storitev ter s tem standard življenja. Pozitivni učinki delovanja jedrske elektrarne na razvoj lokalnega okolja so večplastni in dolgotrajni.

Na pobudo Sveta regije Posavje bo poslovodstvo GEN energije status projekta JEK2 predstavilo na skupni seji občinskih svetov občin regije Posavje 26. maja 2025, kjer bomo na voljo za odgovore na vprašanja.

S spoštovanjem,

dr. Bruno Glaser,
poslovni direktor GEN

dr. Dejan Paravan,
generalni direktor GEN